

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereske-
dők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora
1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A marha-hizlalásról.

Minap az „Ellenzék”-ben néhány észrevételt tettem a mezőgazdasági vál-
ság okairól, főleg a tudakosság-
nak és a reformdühnek káros befolyá-
sait. Talán a megjegyzéseimnek kö-
szönhetem, hogy az Erdélyi Gazda új
szerkesztője engem is arraméltat, hogy
munkatársai sorába szolit. Felszólítását
megtiszteltetésnek veszem, mert arra,
hogy szakembernek nézzenek, soha sem
volt bátorságom igényt tartani —, s
ezennel megkezdem működésemet.

A váratlanul beállott tél a föld-
művelőt a mezőről a pajtába szorította.
Itt az ideje kiselejtezni a tartásra nem
érdemes állatokat, s azok részére, me-
lyeket megtartunk, az étlapot megké-
szíteni és a mi már nehezebb mester-
ség, az étlap rendjét szigorúan végre
is hajtani. A ki nem számít apróléko-
san, el sem hiszi, hogy birtok-jövedel-
mének milyen nagy része pusztul el a
jászolban izzék név alatt. Ezuttal azon-
ban nem általában a takarmányozás-
ról, hanem tisztán a aszarvasmarha hiz-
lalásról kívánok beszélni.

Nálunk az a szokás, hogy a mustra
ökröket télen át hizóba teszik. Tehát
olyan állatokat, a melyek kivénültek a
járomból és elvannak csigázva a szá-
nalomig. Az ilyen kvalitásnak a hizó-
képessége bizonytalan, hizlalási ideje
hosszu s a husa silány. A nagy piacon
alig lehet kilójáért 26—27 krajczárt
kapni, míg az ugynevezett prima ökö-
rért különként 37—39 krajczárt fi-
zetnek.

Pedig az a prima ökör nem sok-
kal több értéket fogyasztott, mint a
mi mustránk. Csak hogy persze nem
volt elesigázva, fiatal volt és helyes
elvek szerint, rendszeresen takar-
nyozták és takarították.

A helyes elvek alatt nem akarom
az elmélet kizárólagosságát hirdetni.
Hiszen ha doktorinál után indulnánk,
a fontos és becses ágát a mezőgazda-
sági üzemnek, merőben föl kellene hagy-
nunk. Mert a tudomány becsleése sze-
rint egy jó közepes ökörnek kell na-
ponként legalább is 2 kg fejrnyét, 14
kg szénhidrátot és 0.5 kg zsirt adni —
a meg nem emészthető tápszereket nem
is említve. Már pedig 2 kg fejrnyé
33 kr., — 14 kg szénhidrát 77 kr., —
és 0.5 kg zsir 5-5 krajczár értéket kép-
visel; vagyis egy ökörre egy napra,
csak az emészthető tápszerekből esik
115.5 krajczár.

Ha ez a valóságban is így volna:
akkor bizony senki sem hizalna ökö-
röt, mert egy 100 napos hizlalás egy
marhánál 115 frt 50 krba kerülne.
Ugyde 100 nap alatt az átlagos ta-
pasztalat tanúsága szerint legfőn-
nebb 2% szaporulat van, a mi aleg-
jobb esetben is 60 frtnak felel meg.
E szerint 115 frttal vásárolnánk 60
frtot. Olyanforma gseft volna ez, mint
néhai való szegény M. M. barátomé, a
ki, hogy hamar el ne fogyjon, zálogba
tette 50 frtos államjegyét s fizetett
érte 17 százalék kamatot.

Szerencsére a gyakorlatban más-
ként áll ez a dolog.

Nem arról a gyakorlatról beszél-
lek, a melyet egy pár gazdatársammal
láttam. Itt ugyanis így volt: a legroz-
santabb, legsötétebb, legpiszkosabb paj-
tában állottak a mustrák, jóformán
levegő nélkül, mindenesetre takarítás
nélkül. Ugyan, ki is győzné el őket jó
pajtával, kefével, vakaróval és elegendő
alommal? Egymásra préselve, mint a
törköly, ott nyomorgott 40 darab mar-
tyr, nem tudva, hogy akkor volt-e roz-
sabb az állapot, mikor az éhségtől és
fáradtságtól kimerülve, a szijostorcsa-
pások veszedelme dacára is, jármával
együtt, az eke előtt belefeküdt a ba-
rázdába, vagy most, e siralomházban,
mikor van mit enni elég, de nincsen
hozzá étvágy és szabad volna lefeküdni
bármikor, de nincsen hová lefektetni
szörnyen kihasznált testét.

Kérdetem: mit adsz ezeknek?

Felelet: répát.

Mennyit?

A mennyit megtudnak enni.

Hát még?

Szénát.

Mennyit?

A mennyit megtudnak enni.

Akkor hát te nem tudod, hogy
mibe kerül neked a hizlalás?

Azt igazán nem tudom.

Hát mit tudsz?

Hogy párja most nem ér többet
200-nál, akkor pedig elmegy 280-ra is.

Ez lehet; de hátha azalatt az a
pár 200 frt értéket emésztett föl? A
mi könnyen lehetséges, ha annyi szé-
nát gyurnak a jászolba, a mennyit a
mi béreseink a maguk fejérszerint szok-
tak. Ez esetben te minden páron nyersz
80 frtot és veszítesz 200-at.

Tehát nem beszéllek ilyen gyakor-
latról. A fejetlenség nem gazdalkodás.
Van más gyakorlat is. Elmondom.

Nálam egy hizó kap naponként
egy füllesztett vegyítéket, mely áll 25
kg burgundiból, 4 kg lóherszalma szecs-
kából és 3 kg törökbuza darából. En-
nek felét reggel 4 órakor, másik fe-
lét este 8 órakor etetjük fel. Dében
adunk 10 kg jó szénát. Suly szerint tehát
kap egy állat naponként 42 kg takar-
mányt. Tápérték szerint:

25 kg répával 0.025 kg zsirt, 0.250
kg fejrnyét, 4.170 kg szénhidrátot.

3 kg darával 0.147 kg zsirt, 0.240
fejrnyét, 1.890 kg szénhidrátot.

4 kg szecskaival 0.040 kg zsirt,
0.168 kg fejrnyét, 1.140 kg szén-
hidrátot.

10 kg szénával 0.100 kg zsirt,
0.540 kg fejrnyét, 4.100 szénhyd-
rátot.

Ezen adatokat nem az ujamból
szoptam, hanem a világszerte elfoga-
dott Wolff-féle tabellákból számítottam
ki. De bocsásson meg nekem a szerves chemiának, a biológiának és a
többi idevágó tudománynak minden
professzora, — ha kövte hiszek a né-
metnek. Mert mégis csak bajos elhinni,
hogy a lóherszalma éppen annyi zsir-
beli értéket tartalmaz, mint a jó széna,
már pedig a tabella szerint, mind a
kettőben egyformán 1% van. Azt is
nehéz elhinni, hogy a széna 5.4% fe-
jrnyét, a lóherszalma pedig 4.2%-ot ad.

Még furcsább a tudomány további
szabálya. Ugyanis egy kg fejrnyét
16.5 — egy kg zsirt 11 — egy kg
szénhidrátot 5.5 krajczárba számít.
Mintán pedig a főnnebbi kimutatás
szerint, az én állatom, naponként és
darabonként 0.312 kg zsirt = 3.4 kr.,
1.198 kg fejrnyét = 19.7 kr., 11.300
kg szénhidrátot = 62.1 kr., fogyaszt:
ennél fogva megesszik 85.2 krajczárt.

Ennél már csakugyan jobb lenne
az 50 frtos bankót zálogba tenni.

De az élet nem azt mondja, a
mit a papiros. Az élet nekem így be-
szél: Mindent — tehát földjáradékot,
adót, biztosítást, munkabért — felszá-
mítva, ér nekem 25 kg répa 7.5 krt,
3 kg dara 13.5 krt, 4 kg hereszalma
2 krt és 10 kg széna 15 krajczárt.
Együtt egy marha napi élelme 38 kraj-
czár. Métermázsáját a répának 30 —
a törökbuzának 4.50 — a lóherszal-
mának 50 krajczárba számítottam. Nem
magas árak, de ha így túlradhatunk
rajta otthon, akkor még nem dol-
gozunk veszteséggel.

Minden 10 napban megszoktam a

hizókat mázsáltatni. A tavalyi mérési
eredmények szerint, hasonló étlap mel-
lett, egyre-másra gyarapodott minden
állat, naponként 1.5 kgm. Helyes ke-
zelés és ilyen tápszert mellett ennyire
minden gazda számíthat. De hangsú-
lyoznom kell, hogy 7 évnél idősebb
marhát nem teszek hizóba.

Közepes viszonyok között, a 100
napig így hizalt marha kilójáért meg-
adnak helyt, az istállóban 27 krajczárt.
Egy nap alatt másfél kilót gyarapo-
ván, ez 40.5 krajczárnak felel meg,
szemben a 38 krajczáros étlappal. Nye-
reség naponként és darabonként 2.5
krajczár; 100 nap alatt 250 krajczár.
Husz darabnál — ennyi van az én
pajtámon — 50 frt. Kevés; de szükön
elég a mellettük alkalmazott cseléd
béérére.

Mi hát a nyereség?

Először az, hogy terményeimet
hasonló árban nem kell a piacra vinni,
a mi a kolozsmegyei utaknál és a ko-
lozsvári vámonknál mázsánként 50 kraj-
czár kiadást jelent. A leirt methodus
mellett 20 drb hizó naponta 840 kilót,
100 nap alatt 840 mázsát fogyaszt.
Ennél a summánál tehát 420 frt van
megtakarítva. Ez tiszta nyereség.

Másodszor a trágya. Hogy mennyi
foszfor, káli, nitrogen s. t. b. van egy
% marhatrágyában, arról én sokat ol-
vastam, de személyesen megvizsgálni
nem tudom. Azt azonban látom és tu-
dom, hogy ha kiviszünk egy hold földre
160 % marhatrágyát, annak hatása sok-
kal nagyobb, sokkal huzamosabb, és
sokkal biztosabb, mintha oda 12 frt
áru műtrágyát vinnénk ki. Ebből a ta-
pasztalatból megcsinálva az arányt,
egy % jó minőségű istállótrágya ér-
tékét egész bátran tehetjük 15 kraj-
czárra. 100 nap alatt kitesz egy hizó
hulladéka az alommal együtt 50 q-t,
a mi 750 krajczárt ér. Husz darabnál
150 frt. Ez is tiszta nyereség.

Egyik sem kész pénz. Amaz meg-
takarítás, emez befektetés. De hisz a
földművelő mindig a jövőnek él s széppé
ezt az életet egyedül csak a remény-
ség teszi.

Bartha Miklós.

Politikai hírek.

Miniszterek tanácsa. Mint Budapest-
ről értesítenek esztörtökön délután minis-
tertanács volt a kormányelnökségi palotában
A minisztertanács, ugy halljuk, egyebek közt

egész sorsát intézte el a különböző kinevezési
ügyeknek.

Minisztereiink Bécsben. Bánffy Dezső
báró miniszterelnök és Dániel Ernő keres-
kedelmi miniszter, mint halljuk, legközelebb,
esetleg már holnap Bécsbe utaznak. Utjuk
kapcsolatban áll az osztrák kormányval
közvetlenül az újév után megindítandó ki-
egyezesi tárgyalások ügyével.

A székely kereskedelmi és ipar-
kamara jelentése.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és ipar-
kamarának kerülete 1894. évi közgazdasági
viszonyairól szóló jelentése a sajtót a napok-
ban hagyta el, a melynek megjelentését a ka-
mara titkári állásában történt változás kés-
leltette, minthogy a bold. Réthy Dezső el-
hunytá után ezen állás hosszabb ideig nem
lévén betöltve, a terjedelmes munkát elké-
szítése csak ezen év második felében vehette
kezdetét.

A jelentés hű tükröt adja a kamara
kerülete 1894. évi közgazdasági viszonyainak
s ezeket, miként az egész országban volt,
ugy a kamara kerületét alkotó székelyföldre
nézve is kedvezőtlennek jelzi. Az országban
gyengén sikerült termés és a szokatlanul
alacsony gabonárak nyomasztó hatását meg-
érezte ugy az ipar, mint a kereskedelem s
ép e miatt is az ipar-viszonyok sok tekin-
tetben még kedvezőtlenebbé váltak, mint
a minők annak előtte voltak s a kereskede-
lem terén ez itt-ott visszaesés nyilatkozott.
A legelsősoribb volt azonban a megelőző
éveknél is fokozottab mérvet öltött székely
kivándorlás.

A megelőző évek számadatai a székely
kivándorlás fokozatos csökkenését mutatván,
joggal remélni lehetett — mondja a jelentés
— hogy habár lassan is, ezen országos ér-
dektársadalmi baj el fog mulni, a midőn
szomorúan kell megjegyeznünk az ellenkező-
ről, mert az Oláhországba való kivándorlás
az előbbi évek átlagának majdnem a kétsze-
resére emelkedett, miként arról tanúságot
tesznek a kamara kerületét képező székely-
földnek keleti határszélén fekvő öt váhmi-
vattól nyert s a székely népforgalmat fel-
tűntető következő adatok:

Ha meggondoljuk, hogy az utóbbi négy
év alatt 13693 székely hagyta el hazáját
csupán a kamara kerületének kilépő állomá-
sain át, be kell látnunk azt, hogy itt gyö-
keres intézkedésekre és orvoslásra van szük-
ség és hogy a székelyek és a székelyföld ér-
dekeiben minden lehető meg kell tenni.

Joggal hangoztatja a kamara jelenté-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Deczember 14.

A divatról.

Az ember az ő tetteinek több mint felét
esupa szokásból cselekszi. Szokásból dohányoz,
szokásból burnótoz, szokásból köszön, szokás-
ból megy a kávéházba, szokásból nem megy
a tenplomba, házassodik, mert apái is így
szokták, csinál adóságot szokásból, de ki so-
ha sem fizeti, mert nem szokás minden sze-
met adóságot kifizetni. Így aztán az embe-
rek előbb-utóbb a szokás második természe-
té válik.

Azt pedig senki sem kívánhatja tőlünk,
hogy természetünket levetkezzük. A divat pe-
dig a szokásnak neve alatt terjeszti hatal-
mát s így azt sem kívánhatja tőlünk senki
hogy a divattól elmaradjunk.

Oh divat! — te józan okosságunk bo-
londgombája, kendőzött arcu kacér leány!
A te trónusod számszázhoz rakjuk le hódol-
latunk felől józan eszünket, tárczáinkat, böl-
cseségünket! Te tündér királyné vagy, ki
széppé varázslod a rutát s rutá teszed a szé-
pet a mint szeszélyed hozza magával, mert
állandó vagy te az állhatatlanságban! Te
élsz már a világ teremtetése utáni ötödik nap-
jától kezdve, mert akkor tetted bolondd a
első stigliczet, hogy ne elégedjék meg az
Ur által neki adott egyszerű tollazattal, de
konjen fejére minden színt festékből egy-egy
színtre való. Te tetted tehát tarkává a

stigliczek ösapját, nagy gyönyörűségére a
szépel dolgozó ifjúságnak.

Oh, azóta de sok embert tettél már
bolondd!

Kilencz nappal később már Ádámot
láttad el fűgefalevélből készült papita kö-
ténykével.

Elmult ez is.

Haj, azóta de sokat rontottál, de sokat
idomítottál viseletünkön!... Pedig ha meg-
maradtunk volna a fűgefalevél mellett, most
nem fájna fejünk a sok fizetetlen kontó miatt
De te így akartad és mi izzadva hódolunk
neked.

A mi szépet és jót szokásba hoztál
hajdan, másokkal váltád fel a jelenben!

Az egészséges meztelenség is kiment
a divatból. Lábaikat szük topánokba szorít-
juk ma már, talán azért, hogy legyen a ki-
nek sohajtani: Be nyomja valami a lábun-
kat! (Mennyivel bölcsőbbek Kneipp páter és
hívei, kik ha el is ütök lábait, de szorítottatni
nem engedik.)

Kiment divatból a mesztelen nyak is;
hatalmas szőrmegallérok [takarják nyakukat,
hogy legalább lehessen minél fogva galléron
ragadni az embert! (Kinek gelléra nem ke-
kerül, egyszerűen nyakonscipni szokás.)

A hajadonfővel várás is kiment a di-
vatból; (így legalább van alkalmunk más
kalapjával köszönni.)

De divatba jöttek a szerény, kis szal-
makalapok, ezeket is először csak az öze-
gyek és eladó lányok hordták. (Inné van még
maig a szokás, minden eladó jószágot szal-
macsomóval jelezni meg.) XV. Lajos alatt

már toronymagasságuk lettek a kalapok,
egyszerűmind divatba jöttek az alacsony
diszhintók, ugy. hogy a hölgyek bárhová men-
tek, csak térdepelve férhetek meg a hin-
tóban.

Kiment a divatból a csendes családi
élet is, de divatba jött a soknejűség, ennek
Mahomed volt a mestere, ki a mekkai heti-
vásárokon készpénzért vette a nőket. Ma már
ismét kezd kimeni divatból, mert divatba
jött a fejadó, ez pedig egy muzulmannak is
sok. Nálunk a soknejűség nem tudott divatba
jönni, mert az apa nem készpénzért adja le-
ányát, de váltóra — a mennyiben a szülők
belegyezés után következik a jegyváltás. (Ma
már lehet jegyet váltani vasutra, majomszin-
házba, sőt ingyenjegyeket a pokolba. —
Ezekhez nem okvetlen szükséges a szülői be-
legyezés.)

Nem így volt a divat hajdanában!

A lovag beleszeretett valamely deknőbe.
A hölgy, hogy meggyőződjék szerelméről így
szól a lovagnak: Apám a szent földön halt
meg Menj, eladta ökrét, szamarát nem tar-
ta meg egyebet ősei kardjával. A fringióval
oldalán s a kedves által sütött száz pogácsá-
val iszákjában utra kelt Palesztinába. Har-
czolt a nagy megleben, levágott két törököt
s visszajött ismét a kedveshez, ki azalatt
mint illik — férjhez ment egy másikhoz.

Ma más a divat.

A házassulandó fiatalember neve már
nem lovag többé, de dandy, arszlán, lyon.
Ezek is lelkesednek, de csak a sóhajtazzsint
szoknyák után. A pisle, méla holdvilágnál
keztükbe vesznek egy nádpálcát s arra azt

mondják, hogy az lant (pedig csak az ebek
ellen viszik magukkal) s leülnek a kedves
ablaka alá ott tele szíjják magukat világ fáj-
dalommal; — a kedves pedig azalatt az ágy
függönyök mögött titokban olvassa Paul de
Kockot

A lovaggátítás is kiment már a divat-
ból, pedig ez által avatott az ifjú férfiúvá.
Az ifjút ugyanis amint illik, kétszer jól hátba
ütötték karddal, ami annyit jelentett, hogy
ez az utolsó ütés, amit hátán elsen-
vedhetett — más szóval nem szabad retí-
rálni. (48 óta nálunk minden katonának va-
ló fiatal embert lovaggá kellett volna üt-
ni.) Azután le kellett vetni csizmáját azt teletöl-
tenie borral és az egész közönség előtt ked-
vese egészségére egy hajtókával ki kellett in-
nia. Ez volt a stibli ivás.

Ma már senkit nem ütnek meg kar-
dal, hogy férfiúvá legyen. Csizmáját sem veti
le senki, ha inni akar.

De azért a stibli ivást megtartottuk.
A civilizáció azonban tveg stibliket csinált,
melyeknek az az előnyük van, hogy tisztá-
ban kihatók és a csizma sem iszik el elől-
tünk semmit. (Szükszálnál 1 pengő előrefize-
tés mellett bárki megpróbálhatja.)

Hajdan az volt a divat, hogy a lovag
hölgyének egy szalagocskájáért vesélyes har-
czot vívott a tornákon; és ha mint győztes
elnyerhette, büszkén viselő az egész világ
előtt.

Ma már csak a nekikeseredett ujon-
czok hordanak szalagot.

Hajdan színekben fejezte ki a lovag
és a hölgy érzelmeit. A világyörös azt je-

lentette: szívem minden csepp vére a ha-
zámért.

Ma azt jelenti: Légy bátor! vagyis
gyere be rózsám gyere be, csak magam va-
gyos idebe!

A sötét sarga azt jelentette: Halál ül
szívembe, mert hölgyem mást szeret.

Ma azt jelenti: Hord el magad; —
ittthon van a papa is, meg a mama is!

Az Agáta férje.

— Craik aszonytól. —

Angolból.

XXIII.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica

(Folytatás.)

(89)

— Szavamba mondom, asszonyom, hogy
egy kicsit több figyelemmel lehetne irántam,
ne hogy eszembe jusson a kedv és a csal-
ládja dolgáról egy kis bővebb felvilágosítás-
sal szolgálni. Tudja e hogy minő igényem
van a családján?

— Azt hiszem, hogy csak annyi, hogy
a Harper őrnagy ügyvédje, és férjhez me-
netelem előtt talán az enyém volt. De nem
valószínű, hogy a férjem azután az ön szol-
gálatát igénybe vette volna.

Agáta ezt élesen mondta, mert bosszan-
totta, hogy a férje ügyeire vonatkozólag oly
teljes sötétségben volt.

Ez a kifejezés, az én Náthánál bará-
tom — egy pillanatra megijesztette. Vajjon
lehetőségek volt e hogy az ő férje és ez a ki-
állhatatlan ember összekötötten voltak
együtt. Ez a Grimes, a ki oly baljóslatlan
mocsolygott, birt e valami hatalommal a férje
felett?

862. (3-4)

873. (2-3)

850. (6—6)

Jeszenszky Ferencz.

Telefon 307.

ÜVEG, PORCELLÁN, LÁMPA ÉS HÁZTARTÁSI ESZKÖZÖK RAKTARA
Kolozsvárt, Belhid-utca 17. szám,
FERENCZ ÉS TÁRSA FÉNYKÉPÉSZEK PALOTÁJÁBAN.

Ajánlja a mostan megérkezett **francia mozgó babákat 40 krtól, karácsonfa díszeket és fonográf babákat;**

to vālpā:

asztali-, tea-, kávé-, mosdó-készletek.

Fatalczák üveg-festményekkel. Vázák, gyümölcs-tálak, bambusz-asztalok, asztal-diszek.

ÜVEG-KÉSZLETEK, DITMÁR-LÁMPÁK.
CHINA-EZÜST DISZTÁRGYAK JÓTÁLLÁSSAL.

Velódi Balga és üzleti lámpák nagy választékban

Ablak üvegcsés képkörnyezés

== vagy helyben mint vidéken ==

A nagyérdemű közönség szíves megrendelését kérve, — mara-
dok kiváló tisztelettel:

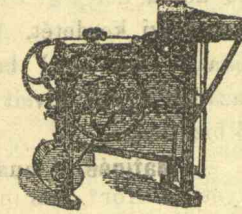
806. $(10-x)$

SOMLYAI MIHÁLY.

Telefon 307

KUKORICZA-MORZSOLÓK

kez- és éronajtasra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel
szelelő nélkül.

Gabona-rosták, Konkolyozók (trierűrk)
kézi kezelésre való **Széna- és szalma-s**
tők fekvően vagy kocsi-ra szerelve, **Taka**
mány-fülesztők, Szállítható **takarék-főz**
üstök takarmány stb. részére, **Szecksavágó**
Répa- és burgonya-vágók, Darálók

elismert legiobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szah. gazdasági népvárában

BÉCS II/1 Taborstrasse 36.

Árnyékváltozat ingyen Képfelbontás felvételnek

773. (4—10)

Š Z A B O T T Á B !

862. (3-4)